

ת"פ 36192/06/15 - מדינת ישראל נגד תייסיר להייב

בית המשפט המחוזי בנצרת

20 פברואר 2017

ת"פ 36192-06-15 מדינת ישראל נ' להייב

פרק פמ"צ 1212/15

בפני כבוד השופטת יפעת שיטרית
המאשימה מדינת ישראל

נגד הנאשם תייסיר להייב

נוכחים: בשם המאשימה: עו"ד עידית עמיר

בשם הנאשם: בעצמו וע"י ב"כ עו"ד אמיר ברבי ועו"ד סימונה בן אמו

מזר דין

מבוא:

1. כנגד הנאשם הוגש לבית משפט זה כתב אישום, בו יוחסו לו במקור העבירות שעניינן, קשר לפשע או לעוון, ניסיון הצתה וחבלה במזיד.
2. תחילה, כפר הנאשם במיוחס לו בכתב האישום.
3. בדיון מיום 6.8.15, הודיעו הצדדים כי הגיעו הצדדים להסדר טיעון ולפיו, הנאשם יחזור בו מכפירתו, כתב האישום יתוקן, הנאשם יודה בעובדות כתב האישום המתוקן ויורשע על פי הודאתו. עוד הוסכם, כי בטרם יישמעו טיעוני הצדדים לעונש, יתקבל תסקיר מאת שירות המבחן בעניינו של הנאשם וכי לא יהא בהמלצותיו כדי לחייב את המאשימה. כן הוסכם, כי לאחר קבלת התסקיר, הצדדים יטענו באופן חופשי לעונש. כן עתרו הצדדים, כי הדיון בתיק זה יאוחד עם הדיון בת"פ 15-04-52722, בעניינו של הנאשם אחמד הייב (להלן: "**אחמד**"), לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש במאוחד (הכול ביחד יקרא להלן: "**הסדר הטיעון**").
4. בהתאם להסדר הטיעון, הנאשם חזר בו מכפירתו, כתב האישום תוקן, התקבל וסומן ב/1 (להלן:

עמוד 1

"**כתב האישום המתוקן**". הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע על פי הודאתו בעבירה שעניינה:

סיוע לניסיון הצתה - עבירה לפי סעיפים 448 רישא + 25 + 31 לחוק העונשין, התשל"ז -

1977 (להלן: "**חוק העונשין**").

5. בזיקה להסדר הטיעון, הוריתי על הגשת תסקיר מאת שירות המבחן בעניינו של הנאשם. תסקיר, כאמור, כמו גם תסקירים משלימים, מונחים בפני. כן הוריתי על איחוד הדיונים בת"פ 52722-04-15 יחד עם הדיונים בתיק דנן.

6. בדיון מיום 2.11.15 ובהתאם להסכמת הצדדים הוריתי, כי טיעוני הצדדים לעונש וההליכים בשני התיקים המאוחדים ישמעו בנפרד.

בהקשר זה יצוין, כי ביום 11.8.16 נגזר דינו של אחמד, אשר הורשע אף הוא בעבירת סיוע לניסיון הצתה, ובגדרו הושתו עליו 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ומאסרים מותנים.

7. הדיון בתיק נדחה מעת לעת צורך קבלת תסקירים משלימים מאת שירות המבחן בעניינו של הנאשם. לאחר שהונחו בפני תסקירי שירות המבחן, כאמור, ולאחר שמיעת טיעוני הצדדים לעונש, מצאתי, בהחלטתי שניתנה ביום 13.10.16, להפנות את הנאשם לממונה על עבודות השירות (להלן: "**הממונה**"), לקבלת חוות דעת ביחס להתאמתו לריצוי עונשו בעבודות שירות, וזאת, מבלי שיהיה בכך כדי ליצור ציפייה או לקבוע מסמרות באשר לענישה שתושט בסופו של יום על הנאשם.

יצוין, כי מחוות דעת הממונה מיום 17.11.16 עלה, כי הנאשם לא נמצא מתאים להשמה בעבודות שירות בשל הצורך להציג אישור פסיכיאטרי עדכני, לרבות התייחסות למצבו כעת. חוות דעת משלימה כאמור, מיום 8.12.16, הונחה בפני, וממנה עולה, כי לאחר קבלת אישור פסיכיאטרי עדכני, נמצא הנאשם מתאים לריצוי עבודות שירות.

עובדות כתב האישום המתוקן:

8. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 11.10.14, פוטר אימן סואעד (להלן: "**אימן**") מעבודתו בשמירה אצל משפחת רושורש מכפר מג'אר (להלן: "**משפחת רושורש**"). בשל כך, החליט אימן לפגוע ברכוש השייך למשפחת רושורש.

9. בהתאם לכך, במועד הנ"ל, בשעה מדויקת שאינה ידועה למאשימה, חברו יחדיו הנאשם, אימן ואחמד, נסעו ברכב לכפר מג'אר, כאשר אימן נוהג ברכב ללא רישיון נהיגה וכשהנהיגה ברכב על ידו אינה מכוסה ע"י פוליסת ביטוח בת תוקף וכשהם מצוידים בחומר דליק ובגפרורים.

10. הנאשם, אימן ואחמד הגיעו למקום הסמוך לשטח בו חנה מחפר זחלי השייך למשפחת רושרוש (להלן: "**המחפר**"), החנו את הרכב וירדו ממנו. לאחר חצות הליל, סמוך לשעה 00:30, התקרבו הנאשם, אימן ואחמד ברגל למחפר. אימן זרק אבן לעבר שמשות המחפר וניפצה, שפך חומר דליק בתא הנהג של המחפר וניסה להצית את המחפר באמצעות הגפרורים.

11. אנשים הגרים בסמוך למקום בו חנה המחפר הרגישו במתרחש, יצאו לעבר הנאשם, אימן ואחמד ואלה מיד ברחו מן המקום.

ראיות הצדדים לעונש:

12. במסגרת ראיותיה לעונש הגישה המאשימה את גיליון הרשעותיו הקודמות של הנאשם (סומן ת/1).

13. מטעם הנאשם העיד לעניין העונש מר יצחק בוכריס, המצוי בקשרי עבודה עם הנאשם. מר בוכריס העיד אודות אופיו הטוב של הנאשם, נוכח היכרותם, בת מספר שנים. לדבריו, הוא מכיר את הנאשם מאז שחרורו ממאסרו בכלא הצבאי, הם עובדים יחד ועוזרים זה לזה. כן תיאר, כי הנאשם קנה מגרש למטרת בניה, התארס, ומשקם את חייו. לדבריו, מדובר בבחור המנהל אורח חיים נורמטיבי ללא בעיות חריגות, אמין, והוא חש כלפיו כאילו היה בנו. כן לדבריו, הנאשם עובד לפרנסתו בשתי עבודות בנוסף לעבודתו עמו, יש לו עדר כבשים, וחרף זאת מצבו הכלכלי במהלך החודשים האחרונים קשה מאוד.

14. כן הוגש מטעם הנאשם, מכתב מאת המתלונן (סומן נ/1).

יוער, כי בהקשר לתוכנו של מכתב זה טענו ב"כ הנאשם, כי מתנהלים הליכי סולחה בין הנאשם לבין בני משפחת רושרוש. במעמד הדיון, עיינתי במכתב ובתוכנו, ואולם, אציין, כי בבואנו לגזור את דינו של הנאשם, לא עלה בידינו לאתר מכתב זה. עם זאת, אדגיש, כי העולה מן המכתב, כמו גם טיעוני ב"כ הנאשם בהקשר זה לא נעלמו מעיני.

טיעוני המאשימה לעונש:

15. במסגרת טיעוניה לעונש הפנתה המאשימה לעובדות כתב האישום המתוקן בהן הודה הנאשם ולעבירה בה הורשע על פי הודאתו. הודגש, כי העבירה הינה עבירת סיוע לניסיון, אשר השלמתה נמנעה לא בשל חרטתם של הנאשם ושותפיו, אלא בשל העובדה, כי אנשים הגרים בסמוך הרגישו בנעשה ויצאו לקראתם.

16. המאשימה טענה, כי הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירה הינם שמירה על שלום הציבור, בטחונו ורכושו. כן טענה, כי בתי המשפט שבו והדגישו את החומרה הכרוכה בעבירת ההצתה, שעה שאש משתלחת הינה גורם סיכון אשר פעמים רבות אינו ניתן לחיזוי והינו בעל תוצאות הרסניות ורחבות היקף. כך, טענה, כי אמנם במקרה דנן עסקינן בעבירת סיוע להצתה, אולם הסכנה

שבעבירת ההצתה גלומה בהיעדר השליטה על תוצאותיה, ולכך יש ליתן חשיבות. המאשימה שבה והדגישה, כי אש עשויה להתפשט ולגרום נזקים לגוף ולרכוש, וזאת מעבר לכוונתו המקורית של המצית אשר שילח את האש, ומכאן החומרה היתרה שבעבירה זו.

17. ביחס למדיניות הענישה הראויה, הפנתה המאשימה לפסיקה רלוונטית ולרמת הענישה שהושתה במסגרתה.

18. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, טענה המאשימה, כי אין המדובר בהחלטה רגעית, אלא שהנאשם ושותפיו הגיעו למקום כשם מצוידים בחומר דליק ובגפרורים. מכאן, לטענת המאשימה, כי עסקינן במעשה שהינו פרי תכנון מוקדם ואשר נעשה מתוך קור רוח ושיקול דעת. כן ציינה המאשימה, כי המעשים בוצעו על רקע סכסוך בין אימן, שותפו של הנאשם לעבירה, לבין בעלי המחפר. כן הדגישה, כי הנזק שיכול היה להיגרם למחפר הינו רב, אך כך גם לסביבה כולה. המאשימה הוסיפה, כי השלב אליו הגיעו הנאשמים בביצוע העבירה, היינו, שפיכת החומר הדליק והצתת הגפרור, הינו שלב מתקדם מאוד, המהווה את השלב האחרון לפני ההצתה עצמה, אשר נמנעה.

19. לאור האמור, סבורה המאשימה, כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין מספר חודשי מאסר בפועל, שלא ירוצו על דרך של עבודות שירות, לבין 24 חודשי מאסר, לצד ענישה נלווית. כן סבורה המאשימה, כי אין מקום במקרה דנן לסטות ממתחם העונש ההולם.

20. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, הפנתה המאשימה לתסקיר שירות מבחן אשר בגדרו נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית, וכן להערכת שירות המבחן בתסקיר ולפיה, רמת הסיכון להישנות מעורבות פלילית בעתיד הינה, בינונית עד גבוהה. כן הפנתה לעברו הפלילי של הנאשם, המעיד אף הוא על מסוכנות, לשיטת המאשימה. בהתחשב באמור, טענה המאשימה, כי יש למקם את העונש הראוי לנאשם ברף העליון של המתחם כפי הצעתה וכן עתרה להשית על הנאשם מאסר מותנה ולחייבו בתשלום קנס ובפיצוי למתלונן.

21. בשולי הדברים, ציינה המאשימה, כי המתלונן אינו מעוניין להביע את עמדתו מאחר והוא אינו מעוניין לעורר את הדברים מחדש.

22. בהמשכם של ההליכים ולאחר שהתקבלו תסקירים משלימים בעניינו של הנאשם, חזרה המאשימה על עמדתה העונשית, כפי שזו פורטה לעיל וטענה, כי אין באמור בתסקירים כדי לשנות מעמדתה העונשית. המאשימה הדגישה, כי יש למצות את הדין עם הנאשם ועתרה להשית על הנאשם מאסר מאחורי סורג ובריח, בצירוף עונשים נלווים בדמות מאסר מותנה וחייבו בתשלום פיצוי למתלונן ובקנס, כפי טיעוניה לעונש לעיל. עוד הדגישה המאשימה, כי לדידה אין מקום לסטות ממתחם העונש ההולם אליו טענה משיקולי שיקום.

23. במסגרת טיעוניהם לעונש, הדגישו ב"כ הנאשם, כך לדידם, את חלקו היחסי הקטן של הנאשם בפרשה דנן. כך הדגישו, כי הנאשם אינו המבצע העיקרי בעבירה אלא מיוחסים לו מעשים ברף חומרה נמוך ביותר, שעניינם סיוע לניסיון הצתה. כן ציינו את היקפם של התנאים המגבילים בהם שהה הנאשם, ובכלל זה היותו נתון בפיקוח אלקטרוני. עוד טענו ב"כ הנאשם, כי הנאשם קיבל אחריות למן הרגע הראשון והודה בהזדמנות הראשונה במיוחס לו בכתב האישום המתוקן. באשר לנסיבות ביצוע העבירה, טענו ב"כ הנאשם, כי עובדות כתב האישום המתוקן מייחסות את ביצוע המעשים עצמם, כגון ניפוץ שמשת המחפר ושפיכת החומר הדליק, לאימן בלבד. כן התייחסו ב"כ הנאשם לעברו הפלילי של הנאשם הכולל בחובו הרשעה קודמת בגין עבירת ההריגה, כאמור, והמצוקות אליהן נקלע הנאשם בשל הסתבכותו זו. ופירוט אודות נסיבות ביצוע עבירת ההריגה, כאמור, והמצוקות אליהן נקלע הנאשם בשל הסתבכותו זו. הנאשם ובאי כוחו הדגישו, כי הנאשם מוכן ליטול חלק בכל הליך טיפולי כפי שיידרש.

24. בהשלמת טיעוניהם לעונש ביום 15.2.16, לאחר קבלת תסקיר משלים ועדכני מאת שירות המבחן, התייחסו ב"כ הנאשם לנסיבותיו האישיות של הנאשם, למצבו הכלכלי הקשה, להודאת הנאשם, לקיחת האחריות, החרטה שהביע בשל המעשים וכן לעולה מתסקירי שירות המבחן אשר הוגשו בעניינו. כך ציינו, כי הנאשם רווק, כבן 32, מאורס, תושב ואדי חמאם, טרם מעצרו עבד כשומר. כן ציינו, כי הנאשם הסגיר עצמו מרצונו לרשויות החוק, שהה כ-52 ימים מאחורי סורג ובריה, ולאחר מכן במעצר בית מלא בפיקוח אלקטרוני, מזה כ-8 חודשים. כך, בהיעדר אפשרות לעבוד לפרנסתו, צבר הנאשם חובות רבים לגופים שונים. כן טענו, כי הנאשם חסך בהודאתו בזמן שיפוטי יקר, לקח אחריות על מעשיו, הביע חרטה עמוקה ואף ביקש לשלבו בהליך טיפולי. כן הפנו לאמור בתסקירים לפיו, הנאשם הכיר בכשל ההתנהגותי שהובילו למעורבות בעבירה הנדונה, הביע צער ורגשות בווה וחרטה על פגיעתו בנפגעי העבירה. עוד ציינו, כי האחרונים עדיין מעסיקים את בני משפחת הנאשם וכי הוא מצוי עימם בקשרים. ב"כ הנאשם שבו והדגישו את נזקקותו הטיפולית של הנאשם ומוכנותו להירתם להליך טיפולי, כפי שיותווה על ידי שירות המבחן.

25. בהשלמת טיעוניהם לעונש ביום 17.7.16, לאחר קבלת תסקירים משלימים מאת שירות המבחן, הדגישו ב"כ הנאשם את הירתמות הנאשם להליך הטיפולי והאינדיקציות הטיפוליות העולות בעניינו. כך, הפנו לעולה מהתסקיר העדכני והמסכם שהוגש בעניינו לפיו, הנאשם התייצב בקביעות לפגישות שנקבעו, בשל לטיפול, בעל מוטיבציה לשינוי ומהווה כוח משמעותי בקבוצה, בעל ביקורת עצמית ויכולת התבוננות, הפיק תובנות, ובעל רצון להמשיך בטיפול. כן ציינו, כי בתקופה שחלפה לא נפתחו כנגד הנאשם תיקים נוספים. כן הדגישו את התקופה הארוכה בה שווה הנאשם בתנאים מגבילים ומצוקותיו בהקשר זה, כאשר אך לפני מספר חודשים הותר לו לצאת לעבודה. בנסיבות אלו, עתרו ב"כ הנאשם, כי בית המשפט יאמץ את המלצות שירות המבחן כפי תסקירו המסכם ויאפשר לנאשם להמשיך וליטול חלק בהליך הטיפולי תחת כנפי שירות המבחן בצירוף העונשים המומלצים ע"י שירות המבחן, כפי תסקירו המסכם.

26. בעניינו של הנאשם הוגשו מספר תסקירים מאת שירות המבחן.
27. בתסקיר הנושא תאריך 29.10.15, פורטו נסיבותיו האישיות והמשפחתיות של הנאשם. צוין, כי הנאשם בן 32, רווק, יליד ישראל, תושב כפר ואדי אל חמאם. הנאשם הינו הבן הבכור מבין שישה ילדים, אביו בשנות ה-60 לחייו, סובל מבעיות שמיעה, אינו עובד ומקבל קצבת הבטחת הכנסה. אמו בשנות ה-50 לחייה, עקרת בית, סובלת מבעיות בריאות ברגליה. משפחתו של הנאשם בדואית והנאשם ואחיו, ובכלל זה אחותו, שירתו בצה"ל. הנאשם תיאר מערכת יחסים טובה עם בני משפחתו, המאופיינת בלכידות ותמיכה, אשר נוצרה, בין היתר, לאור העובדה, כי המשפחה, אשר הגיעה מהכפר טובא זנגריה לפני כשלושים שנה, גרה בריחוק חברתי וגיאוגרפי מתושבי הכפר. כן צוין, כי הנאשם נשר מלימודיו לאחר שהשלים 8 שנות לימוד, עקב חוסר מוטיבציה וקשיי הסתגלות מבחינה התנהגותית ולימודית למערכת החינוכית. לדבריו, נשירתו מבית הספר הושפעה מהתחברותו לחברת שוליים ומציפייתו של אביו להשתלבותו בגיל צעיר בתעסוקה המשפחתית בתחום של גידול בקר.
28. מהתסקיר עולה, כי הנאשם התגייס לצבא בשנת 2001 בתפקיד לוחם ביחידת "גבעתי" ולאחר מכן שירת בגדוד סיור. הנאשם מסר, כי בסמוך לתום שירותו הצבאי, בשנת 2003, נקלע במהלך הלחימה בעזה לאירוע בעקבותיו הואשם בירי על עיתונאי בריטי, נפתחה נגדו תלונה בינלאומית ונוהל כנגדו הליך משפטי. הנאשם שיתף, כי התקשה להתמודד עם האירוע, אשר נחווה עבורו כטראומטי ומאיים, כאשר עד היום מלוות אותו תחושות של האשמה עצמית וקושי לקבל ולהשלים עם עברו. עוד מסר, כי בתקופת שירותו הצבאי נהג להשתמש באלכוהול ובסמים מסוג גראס, כאמצעים להקלה נפשית.
29. כן עולה מהתסקיר, כי מבחינה תעסוקתית, הנאשם השתלב מגיל צעיר בעבודות של רעיית וגידול בקר. מאוחר יותר, ועד גיוסו לצבא, עבד כרתך במסגריה. לאחר שחרורו מהמאסר ועד למעצרו הנוכחי, עבד בתחום האבטחה והשמירה במקומות שונים בצפון הארץ. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם גדל במשפחה קשת יום אשר התקשתה להעניק לו חוויה רגשית מספקת בילדותו, נשירתו ממסגרת הלימודים מגיל צעיר וניהול אורח חיים התמכרותי מבטאים את קשייו בהתמודדות ובהסתגלות. כן התרשם, כי תקופת מאסרו חיזקה והביאה להפנמת דפוסים אנטיסוציאליים.
30. מעיון בגיליון רישומו הפלילי עולה, כי לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות מבית הדין הצבאי. הרשעה אחת הינה בעבירות של ידיעה כוזבת על עבירה מסוג פשע, שיבוש מהלכי משפט והריגה, בגינה נגזרו עליו, בין היתר, 8 שנות מאסר בפועל. ההרשעה השנייה הינה בעבירה של טיפול בנשק ללא נקיטת אמצעי זהירות, בגינה נגזרו עליו 21 ימי מאסר בפועל ומאסר על תנאי. בהתייחסותו לעבירה נשואת הדיון, לקח הנאשם אחריות פורמלית על ביצועה, תיאר את נסיבות מעורבותו והביע חרטה על מעשיו. מאידך, השליך את האחריות למעורבותו על נסיבות חיצוניות, מסר כי נגרר עם שותפיו למקום ביצוע העבירה ומזער את חלקו בביצועה. כן טען, כי לא היה שותף לתכנון העבירה אולם חש מחויב לחבריו. הנאשם הכיר בפני שירות המבחן בכשל ההתנהגותי שהוביל אותו למעורבות בעבירה, ביטא חרטה וצער רב על פגיעתו בנפגעי העבירה וציין, כי מלוות אותו תחושות אשמה ובושה. שירות המבחן

התרשם, כי הנאשם התקשה לשלוט בדחפיו ופעל מבלי להפעיל שיקול דעת וכי הוא מבין באופן חלקי את אחריותו למעשיו.

31. שירות המבחן ציין, כי התרשם מנאשם בעל יכולות קוגניטיביות בינוניות ויכולות תפקודיות והסתגלותיות נמוכות. עוד ציין, כי הנאשם גדל במשפחה הסובלת ממצב סוציאקונומי נמוך וכי בתקופת נעוריו התחבר לחבורת שוליים, ועל רקע קשיים התנהגותיים, נשר מספסל הלימודים בגיל מוקדם. כן ציין, כי הנאשם שיתף את שירות המבחן בקשיים שנוצרו אצלו בעקבות האירוע הטראומטי בו היה מעורב בשירותו הצבאי ומסר, כי הוא מתקשה לנהל אורח חיים יציב, מתקשה ליצור קשרים משמעותיים קבועים וחווה מצב רגשי ירוד. הנאשם מסר, כי במהלך מאסרו קיבל טיפול פסיכיאטרי ובתקופה הראשונה לאחר שחרורו, השתלב בטיפול דרך משרד הבריאות. לדבריו, לא התמיד בטיפול עקב חוסר מוטיבציה, על אף דיווחו, כי כיום הוא חווה חרדות על בסיס יומיומי. הנאשם התקשה לפרט אודות נסיבות הטיפול הפסיכיאטרי שעבר בקהילה לאחר שחרורו מהמאסר.

32. בבוא שירות המבחן לשיקול את גורמי הסיכון להישנות העבירה, אל מול גורמי הסיכוי לשיקומו של הנאשם, ציין, כי לנאשם יכולת נמוכה בוויסות דחפים, בעברו דפוס התמכרותי לסמים ולאכזוהול, קושי בנפרדות ובשליטה בדחפיו, חוסר יציבות רגשית ומעורבות פלילית קודמת. הנאשם הביע בפני שירות המבחן השקפת עולם מעוותת ביחס לתפיסותיו הפרו חברתיות ומשמעות השייכות שלו לחברה בה גדל. מחד, מביע הנאשם תמיכה וחיבור למנהגי החברה, אך מאידך, מבטא ריחוק ועמדות אנטיסוציאליות. כל אלה, כך לדידו של שירות המבחן, מהווים גורמים המעלים את הסיכון להישנות מעורבות פלילית בעתיד וכן התרשם מרמת סיכון בינונית עד גבוהה להישנות מעורבות פלילית בעתיד.

33. שירות המבחן שיקף לנאשם את חשיבות השתלבותו בטיפול ייעודי לצרכיו הרגשיים והציע לו להשתלב בטיפול קבוצתי. הנאשם הביע התנגדות לשילובו בטיפול קבוצתי וביקש בחינת אפשרות התאמתו לטיפול פרטני. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם מביע אמביוולנטיות בנוגע למוטיבציה לשינוי דפוסי התנהגותו, גורם המעלה את הסיכון להתנהגויות עוברות חוק בעתיד.

34. בנסיבות אלו, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם והמליץ להשית על הנאשם מאסר אשר ירוצה על דרך של עבודות שירות וחיוב הנאשם בתשלום פיצוי לנפגעי העבירה. שירות המבחן סבור, כי ענישה קונקרטיית עשויה לחדד עבור הנאשם את אחריותו למעשיו.

35. בתסקיר המשלים מיום 14.2.16, ציין, בין היתר, כי במהלך תקופת הדחייה נפגש שירות המבחן עם הנאשם. הנאשם מסר, כי תנאי מעצרו מכבידים עליו ופוגעים בתפקודו הרגשי והנפשי. לדבריו, קשייו בתפקוד היומיומי בבית מושפעים ממצבו הרגשי הירוד, במיוחד נוכח אובדן מקור הפרנסה, אשר הוביל לצבירת חובות בבנק. בהתייחסותו לעבירה הנוכחית, הנאשם הכיר בחומרת מעשיו וציין, כי ההליך המשפטי מחדד עבורו את גבולות החוק ולדבריו, כיום הוא יכול לבחון את המסוכנות שבמעשיו.

36. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם עדיין מתקשה לפרט אודות השפעת נסיבות חייו על תפקודו הרגשי ותהליכים טיפוליים שעבר. הנאשם הביע רצון להתחיל בהליך טיפולי וביטא הבנה למשמעות שילובו בקבוצה טיפולית במסגרת שירות המבחן. יחד עם זאת, הנאשם שיתף בחששותיו מפני חשיפה עצמית והתנהלות בקבוצת אנשים זרים.

37. שירות המבחן סבור, כי נסיבות חייו הייחודיות של הנאשם, תפיסותיו החברתיות ואופן התנהלותו, מעידים על רמת סיכון בינונית עד גבוהה להישנות מעורבות פלילית בעתיד. זאת ועוד, שירות המבחן מתרשם מנזקקות טיפולית וסבור, כי שילוב הנאשם בהליך טיפולי עשוי להקטין את הסיכון להישנות הסתבכות חוזרת בפלילים ויהווה מקור לשיקום הנאשם. להערכת שירות המבחן, הטיפול עשוי לאפשר לנאשם עיבוד חוויות טראומטיות מהעבר ויקנה לו דרכי התמודדות אדפטיביות עם קשייו בעתיד.

38. נוכח האמור לעיל, בא שירות המבחן בהמלצה להעדיף את הפן השיקומי ולהשית על הנאשם ענישה טיפולית בדמות צו מבחן למשך שנה וחצי, במסגרתו ישולב בקבוצה ייעודית. כן חזר שירות המבחן על המלצתו להשית על הנאשם ענישה מוחשית בדמות מאסר שירוצה על דרך עבודות שירות וכן חיובו בתשלום קנס ובפיצוי לנפגעי העבירה.

39. בתסקיר משלים מיום 11.5.16, צוין, כי בשיחה עימו, מסר הנאשם, כי ההקלה בתנאי מעצרו ויציאתו לעבודה מהוות עבורו הקלה משמעותית. כן צוין, כי עבודתו הנוכחית מאפשרת ביטחון מבחינה כלכלית ומשמעותית גם מבחינה רגשית. כך עולה, כי בשיחות שקיים שירות המבחן עמו במהלך תקופת הדחיה, הביע הנאשם עמדה שונה מבעבר, בה הכיר בחומרת מעשיו והצליח להתבונן בחומרת מעשיו בעת ביצוע העבירה וכן הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי, אשר יסייע לו לבנות דפוסי התנהגות אדפטיביים ויתרום לו ביכולתו לזהות מצבי סיכון, להעלות את מודעתו לדפוסי התנהלותו ולרכוש כלים מתאימים להתמודדות עם קשייו. צוין, כי הנאשם הופנה לקבוצה טיפולית המתקיימת בשירות המבחן בצפת, אך כיוון שאחד משותפיו לעבירה שולב באותה קבוצה, כמו גם בשל תקופת המתנה ארוכה עד המועד בו תתאפשר כניסתו לקבוצה, לא עלה בידי שירות המבחן לשלב את הנאשם בהליך טיפולי, כאמור. בנסיבות אלו, עתר שירות המבחן לדחיית הדיון בעניינו של הנאשם לתקופה נוספת בת חודשיים, במהלכה ישולב הנאשם בקבוצה ייעודית לעוברי חוק, העתידה להיפתח בטבריה.

40. מהתסקיר המסכם מיום 14.7.16 עולה, כי הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית בתחום השליטה בכעסים והתמודדות עם קשיים וזאת ביום 22.5.16. הנאשם התייצב למפגשים באופן קבוע ובזמן. כן עולה, כי הנאשם השתתף בעבר בהליך טיפולי במסגרת מאסרו, ולהתרשמות מנחות הקבוצה, הוא מזהה את השפה הטיפולית ונכון להיעזר במרחב הטיפולי לעריכת שינוי בדפוסי. להערכת שירות המבחן, הנאשם בשל להליך טיפולי ובעל מוטיבציה פנימית לשינוי. כן נמסר, כי הנאשם פתוח ומשתף מעצמו בקורות אותו, בדפוסים התוקפניים שערכו את התקדמותו, בקשריו עם הדמויות הדומיננטיות בחייו ובחוויות טראומטיות בעברו. יחד עם זאת, במסגרת הקבוצה, הנאשם מבטא עמדות נוקשות, וניכר כי כאשר חווה רגשות של תסכול ומתקשה לווסת את עצמו. להערכת מנחות הקבוצה, הנאשם מהווה

כוח משמעותי בקבוצה ויכולתו לבטא את צרכיו במסגרתה, מסייעת לו לנתב את יכולותיו למקום מתפקד, שאינו הרסני או פוגעני כלפי האחר וכלפי עצמו. עוד להתרשמותו, הטיפול הקבוצתי מסייע לנאשם בהפחתת הסיכון להישנות עבירות נוספות בעתיד. הנאשם מסוגל להתבונן על עצמו ועל התנהגותו באופן ביקורתי ומבין את היעילות בשיתוף האחר, גורמים אשר מסייעים להצלחתו של ההליך הטיפולי.

41. כן עולה מהתסקיר, כי בשיחה טלפונית שנערכה עם הנאשם, הוא ביטא רצון רב להמשיך בהליך הטיפולי הקבוצתי ושיתף בתובנות שהחל לפתח במהלך הקבוצה. שירות המבחן מתרשם, כי הנאשם עובר הליך טיפולי חיובי ומגלה מוטיבציה פנימית להתבוננות בדפוסיו התוקפניים בעבר, אשר הביאו אותו לביצוע העבירה, וכן מבטא רצון לעריכת שינוי ושיקום בחייו. להערכת שירות המבחן, הטיפול מסייע לנאשם לבסס ערכים נורמטיביים החיוניים לעריכת שינוי ובניית אורח חיים מתפקד בעתיד. צוין, כי הנאשם הביע את נכונותו לבצע בדיקות שתן לגילוי סמים, נוכח הצהרותיו אודות צריכת סמים בעבר. כן התחייב להיות במעקב פסיכיאטרי לצורך איזון מצבו הרגשי-נפשי.

42. שירות המבחן סבור, כי שילוב בין ענישה טיפולית לבין ענישה הרתעתית, עשוי לחדד עבור הנאשם את גבולות החוק ואף לסייע לו להעלות את מודעותו לקשייו הרגשיים, לטראומות בעברו, למצבי סיכון ולאפשר לו לרכוש כלים להתמודדות במצבי מתח רגשי. נוכח האמור, ובשים לב לשיתוף הפעולה של הנאשם בטיפול הקבוצתי, שירות המבחן בא בהמלצה להשית על הנאשם צו מבחן למשך שנה, במהלכה ימשיך בהשתתפותו בקבוצה הטיפולית, וכן ענישה מרתיעה בדמות מאסר שירוצה על דרך עבודות שירות, מאסר מותנה וחיובו בתשלום פיצוי למתלונן.

דין והכרעה:

43. כאמור, הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה נשואת כתב האישום המתוקן ואשר עניינה, סיוע לניסיון הצתה. אינני רואה לחזור ולפרט את המעשים שביצע הנאשם ודי לי בהקשר זה אם אפנה לעובדות כתב האישום המתוקן אשר מדברות הן בעד עצמן.

44. במסגרת תיקון 113 בית המשפט נדרש לעריכת בחינה תלת שלבית. ראשית, על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד או במספר אירועים. שנית, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם וההנמקה לכך ושלישית, קביעת העונש הראוי בתוך המתחם, או סטייה ממנו אם החוק מאפשר זאת וההנמקה לכך. ראה בהקשר זה ע"פ 864/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (5.8.13).

45. לצורך קביעת מתחם העונש ההולם בית המשפט נדרש לבחינת הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. לצורך קביעת העונש הראוי לנאשם, בית המשפט נדרש לבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה ובכלל זה נתוני העושה ונסיבותיו האישיות.

46. עיון בעובדות כתב האישום המתוקן מלמד, כי עסקינן באירוע אחד, נמשך ובעל קשר פנימי, אשר במהלכו ביצע הנאשם את המעשים נשוא כתב האישום המתוקן ואת העבירה בה הודה ועל פיה הורשע. בנסיבות אלו, הרי שבאנו לקבוע, כי המעשים מהווים אירוע אחד בזיקה לדרישת הפסיקה בהקשר זה.

קביעת מתחם העונש ההולם

47. כאמור, לשם קביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט נדרש לבחינת הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

48. הערכים החברתיים המוגנים אשר נפגעו מהעבירה אותה ביצע הנאשם הינם, שמירה על שלום הציבור, ביטחון ושלום רכוש. בתי המשפט שבו והדגישו את החומרה הכרוכה בעבירת ההצתה, שעה שפוטנציאל הסיכון והנזק העלולים לנבוע ממנה הינם חמורים ואינם נתונים לחיזוי. באשר לעבירת ההצתה, חזר וקבע בית המשפט העליון, כי עסקינן בעבירה "שראשיתה ידוע, אולם כיצד תתפשט ומה יהיה היקף הנזק הכרוך בה, הוא עניין שלמצית, בדרך כלל, אין שליטה עליו" (ראו בהקשר זה: ע"פ 3116/13 קבלאן ואח' נ' מדינת ישראל ואח', [פורסם בנבו] (15.10.13) וכן, ע"פ 2599/07 קריין נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (30.4.07)).

49. במעשי הנאשם, כפי שהם מקבלים את ביטויים בעובדות כתב האישום המתוקן, עשה הנאשם כדי לפגוע באופן משמעותי וממשי בערכים החברתיים המוגנים, כפי שפורטו לעיל. יחד עם זאת, לאור חלקו של הנאשם במעשה ובהתאמה בעבירה בה הורשע, הרי שמידת הפגיעה בערכים חברתיים מוגנים אלו, כפי עשייתו הפלילית של הנאשם, הינה פחותה בעוצמתה, בזיקה לחלקו היחסי במעשים. כך נדגיש, כי עניין לנו בעבירת סיוע לניסיון הצתה, עבירה אשר לא הושלמה, בזיקה לנפקויות הקמות מכך.

50. באשר למדיניות הענישה הנהוגה, הרי שבתי המשפט שבו וציינו את החומרה הגלומה בעבירת ההצתה כפי שפירטנו לעיל והדגישו, כי יש צורך להשית ענישה מוחשית ומשמעותית בדמות מאסר בפועל במקרים כגון דא. כך ראה בהקשר זה ע"פ 1599/08 לוינשטיין ואח' נגד מדינת ישראל (19.2.09), שם נאמר, בין היתר, כדלקמן:

"...לדידנו הצתה במקום שבו חיי אדם הוטלו או יכלו להיות מוטלים בכף מצדיקה ככלל מאסר של שנים ממושכות, על פי הכוונתו של המחוקק, וארכה המדויק של התקופה ייקבע בכל מקרה לגופו...".

יחד עם זאת, יצוינו דברי כב' השופטת חיות אשר הובאו בע"פ 7139/13 טרפה צקול נ' מדינת ישראל (23.1.14), כי "עיון בפסיקתו של בית משפט זה מגלה כי רף הענישה הנוהג בעבירות הצתה אינו אחיד והוא קשור בקשר ישיר לנסיבות המקרה ולנסיבותיו האישיות של הנאשם".

51. כן ראה ת"פ 6220-05-13 **מדינת ישראל נ' חרב** [פורסם בנבו] (7.7.13), שם הצית הנאשם את רכבו של מי שהיה מסוכסך עמו וזאת לאחר שתכנן זאת מראש וגרם למכונית נזק רב. הנאשם נשא לחובתו עבר פלילי בעבירת אלימות חמורה וביצע את העבירה אך כחודש לאחר מתן גזר הדין באותו הליך. על הנאשם נגזרו 14 חודשי מאסר וכן הופעל מאסר מותנה בן 12 חודשים.
52. כן ראה ת"פ 13575-12-13 **מדינת ישראל נ' כץ** [פורסם בנבו] (21.1.14), שם הורשע הנאשם בניסיון הצתת רכב על רקע סכסוך עסקי וכן בעבירה של חבלה במזיד. באותו מקרה קבע בית המשפט מתחם עונש הולם הנע בין 10 חודשי מאסר לבין 36 חודשי מאסר ודינו של הנאשם נגזר ל-13 חודשי מאסר.
53. כן ראה ת"פ 40195-02-13 **מדינת ישראל נ' חליפה** [פורסם בנבו] (13.8.13), שם הורשע הנאשם בעבירה של סיוע להצתת רכב. בית המשפט קבע מתחם הנע בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו על דרך עבודות שירות לבין 18 חודשי מאסר. בסופו של יום, נדון הנאשם ל-5 חודשי מאסר בפועל לריצוי על דרך עבודות שירות.
54. כן ראה ת"פ 9773-03-10 **מדינת ישראל נ' אזולאי** [פורסם בנבו] (16.9.13), שם הורשע הנאשם בהצתת משאית של מתחרה עסקית. בית המשפט הפנה לגזרי הדין שהושתו על שותפיו של הנאשם, בגדרם נדונו למאסר שירוצה על דרך עבודות שירות, וקבע, כי מעשהו של הנאשם מצדיק מאסר לתקופה משמעותית. ואולם, בשל הנסיבות המיוחדות לתיק זה, ראה בית המשפט להשית על הנאשם, בין היתר, 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, בכפוף לחוות דעת הממונה על עבודות השירות.
55. כן ראה ע"פ 4311/12 **מילאד סורי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (8.11.12), שם נדון עניינו של מערער, צעיר נעדר עבר פלילי, אשר הורשע בהצתת רכב על רקע אהבה נכזבת ונדון, בין היתר, למאסר בפועל בן 9 חודשים. על רקע נסיבותיו האישיות ונתוניו קבע בית המשפט העליון, כי מבלי שהדבר יהווה תקדים, ניתן לחרוג מהכלל של מאסר בפועל הראוי בעבירות הצתה והעמיד את עונשו על 6 חודשי מאסר שירוצו על דרך עבודות שירות, בכפוף לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו.
56. כאמור, עניין לנו "במסייע" לעבירת "ניסיון" ובהתאמה יש לבחון את מדיניות הענישה שפורטה לעיל ורמת הענישה אליה הפנינו, תוך עריכת השינויים המחויבים, בשים לב לעובדה, כי עסקינן "במסייע" לעבירה אשר לא הושלמה, כאמור.
57. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש לציין את חלקו היחסי של הנאשם בביצוע המעשים ובהשתלשלות האירועים, כפי שהדבר מקבל את ביטויו בכתב האישום המתוקן בו הודה ועל פיו הורשע.

חלקו של הנאשם בביצוע העבירה, בפרט ביחס לאימן, שהינו המבצע העיקרי בפרשה, הינו מצומצם ביותר והוא מקבל את ביטויו בעובדות כתב האישום המתוקן המדברות הן בעד עצמן. כך יצוין, כי אימן הוא זה אשר החליט לפגוע ברכוש השייך למשפחת רושרוש, על רקע פיטוריו מעבודתו אצלה. בהתאם לכך, חברו יחדיו אימן, אחמד והנאשם, ונסעו לרכב לכפר מג'אר, כאשר אימן נוהג ברכב, וכשהם מצוידים בחומר דליק ובגפרורים. אימן, אחמד והנאשם הגיעו למקום הסמוך לשטח בו חנה המחפר, החנו את הרכב, ירדו ממנו והתקרבו ברגל למחפר. אימן זרק אבן לעבר שמשות המחפר וניפצה, שפך חומר דליק בתא הנהג של המחפר וניסה להצית את המחפר באמצעות גפרורים. בשלב זה יצאו לעברם אנשים הגרים בסמוך, והנאשם ושותפיו ברחו מהמקום. מהאמור עולה אפוא, כי עובדות כתב האישום המתוקן אינן מייחסות לנאשם ביצוע מעשה בפועל לשם הצתת המחפר, מלבד התלוותו לאימן ולאחמד ונוכחותו במקום.

58. עוד יצוין, כי כפי העולה מעובדות כתב האישום המתוקן וביתר שאת, הרקע לביצוע המעשים כפי שהדבר מקבל את ביטויו בעובדה 1 לעובדות כתב האישום המתוקן, הרי שהנאשם אינו קשור לסכסוך העומד בבסיס המעשים שביצע ואולם, למרות זאת, נטל חלק בביצוע העבירה וסייע לניסיון להצית את המחפר.

59. כך שמתו ליבי לשלב אליו הגיעו כל המעורבים בפרשה, שעה שלפני שברחו מן המקום, אימן זרק אבן לעבר שמשות המחפר וניפצה, שפך חומר דליק בתא הנהג של המחפר וניסה להצית את המחפר באמצעות הגפרורים. מכאן, שאך כפסע עמד בין הנאשם ושותפיו לבין הצתת המחפר.

60. באשר לנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה, הרי שרבות דובר על פוטנציאל המסוכנות הטמון בעבירת ההצתה ואולם לא ניתן להתעלם, כי בסופו של יום, הלכה למעשה, לא נגרם נזק משמעותי. יחד עם זאת, נדגיש בהקשר זה, כי הנאשם ויתר המעורבים בפרשה לא חדלו ממעשיהם מיוזמתם, אלא בשל נסיבה חיצונית, כאשר אנשים הגרים בסמוך למקום בו חנה המחפר הרגישו במתרחש, יצאו לעברם והם מיד ברחו מן המקום. לעובדה זו השלכה באשר לנזק אשר היה צפוי להיגרם, שכן אלמלא התערבותם של אותם אנשים, הרי שהנזק שהיה צפוי להיגרם הינו גדול ורב.

61. בנסיבות העניין, בזיקה לערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירה שביצע הנאשם ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה והנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, באתי לכלל מסקנה, כי מתחם העונש ההולם במקרה דנן נע בין מספר חודשי מאסר, אשר יכול וירוצו על דרך של עבודות שירות לבין 12 חודשי מאסר בפועל, בצירוף עונשים נלווים.

העונש הראוי לנאשם:

62. בבוא ביהמ"ש לקבוע מהו העונש הראוי לנאשם, ביהמ"ש נדרש לבחינת הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה ובכלל זה נתוני העושה ונסיבותיו האישיות של הנאשם.

63. כך סבורה אני, כי אין מקום במקרה דנן לסטות ממתחם העונש ההולם כפי שקבענו לעיל לחומרא, או לקולא ויש לגזור את דינו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם שקבענו לעיל. למעשה, בטיעוניהם לעונש לא עתרו ב"כ הנאשם לסטייה ממתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, שכן, עתרו לאימוץ המלצות שירות המבחן, כפי תסקיריו. למעלה מן הצורך יצוין, כי המלצותיו של שירות המבחן מצויות בגדרי מתחם העונש ההולם, כפי שנקבע לעיל.

64. מחד, ראוי לציין את העובדה, כי עסקינן במי שהוא בגיר, יליד 1983, זאת בשונה ממי שהוא קטין או מאדם מבוגר מאוד, כמו גם ממי שהוא "בגיר - צעיר", תוך שלא נעלמה מעיני ההתפתחות הפסיקתית בהקשר זה.

65. עוד ראוי לציין, כי לחובת הנאשם שתי הרשעות קודמות פליליות מתקופת שירותו הצבאי, ובכלל זה הרשעה משנת 2005 בגין עבירת הריגה וכן עבירות של ידיעה כוזבת על פשע ושיבוש מהלכי משפט. הקשרן של עבירות אלה ונסיבותיהן פורטו בהרחבה במסגרת טיעוני ב"כ הנאשם לעונש וכן בתסקיר שירות המבחן. בגין הרשעתו בעבירות כאמור, נדון הנאשם, בין היתר, לריצוי מאסר בפועל לתקופה של 8 שנים. כמו כן, לחובתו הרשעה נוספת מבית הדין הצבאי בגין עבירת טיפול בנשק ללא נקיטת זהירות, בגינה נדון, בין היתר, למאסר של 21 ימים בפועל.

66. כן ראוי להפנות לאמור בתסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם ואשר פורטו בהרחבה לעיל. כך יצוינו גורמי הסיכון אותם מנה שירות המבחן בתסקירו המקורי, ובהם יכולתו הנמוכה של הנאשם בוויסות דחפים, העובדה, כי בעברו דפוס התמכרותי לסמים ולאכזריות, היותו בעל קושי בנפרדות ובשליטה בדחפיו, חוסר יציבות רגשית, ומעורבותו הפלילית הקודמת. כן תצוין התרשמות שירות המבחן מקיומה של רמת סיכון בינונית עד גבוהה להישנות מעורבות פלילית בעתיד.

67. מאידך, מתסקיריו המשלימים של שירות המבחן, כמו גם מתסקירו המסכם עולה, כי הנאשם נטל ונטל חלק בהליך טיפולי שורשי, עמוק ומסיבי, הליך אשר נבחן על פני פרספקטיבת זמן ארוכה, שעה שבהחלטות שניתנו, נדחו הדיונים בתיק זה מפעם לפעם כדי לבחון, הלכה למעשה, את שילובו של הנאשם בהליך הטיפולי, כמו גם מידת הצלחתו של זה. עוד יוער, כי אין עסקינן אך בהליך טיפולי פרטני בו נטל הנאשם חלק משך תקופה ארוכה, אלא, גם בהליך קבוצתי, אשר לדעת הגורמים המקצועיים המטפלים קורם עור וגידים ומצליח, הלכה למעשה.

68. בהקשר זה ראוי להדגיש את העולה משורת תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של הנאשם, אשר במסגרתם עובר כחוט השני השינוי שעובר הנאשם ככל שהתקדם ההליך הטיפולי. בכלל זה ראוי להדגיש, כי בתסקירו המקורי התרשם שירות המבחן, כי הנאשם לקח אחריות פורמלית בלבד על ביצוע העבירה, תוך מזעור חלקו, יחס את מעורבותו בעבירה למוקדי שליטה חיצוניים ומבין באופן חלקי את אחריותו למעשיו. כן צוין בתסקיר זה, כי הנאשם הביע התנגדות לשילובו בטיפול קבוצתי ושירות המבחן התרשם, כי הינו אמביוולנטי בנוגע למוטיבציה לשינוי דפוסי התנהגותו, גורם המעלה את הסיכון להתנהגויות עוברות חוק בעתיד. לאור זאת, נמנע שירות המבחן מלבוא בהמלצה טיפולית בעניינו בגדר

69. בתסקיר המשלים מיום 14.2.16 צוין, כי בעת הנוכחית, מכיר הנאשם בחומרת מעשיו וחש, כי ההליך המשפטי מחדד עבורו את גבולות החוק, כשכיום הוא יכול לבחון את המסוכנות שבמעשיו. כן צוין, כי הנאשם הביע רצון להתחיל בהליך טיפולי וביטא הבנה למשמעות שילובו בקבוצה טיפולית במסגרת שירות המבחן, זאת, בצד חששותיו מפני חשיפה עצמית והתנהלות בקבוצת אנשים זרים. כן עולה מהתסקיר, כי שירות המבחן מתרשם מנזקקות טיפולית וסבור, כי שילוב הנאשם בהליך טיפולי עשוי להקטין את הסיכון להישנות הסתבכות חוזרת בפלילים ויהווה מקור לשיקומו. עוד צוין, כי להערכת שירות המבחן, הטיפול עשוי לאפשר לנאשם עיבוד חוויות טראומטיות מהעבר ויקנה לו דרכי התמודדות אדפטיביות עם קשייו בעתיד. נוכח האמור, בא שירות המבחן בתסקיר משלים זה בהמלצה להעדיף את הפן השיקומי ולהשית על הנאשם ענישה טיפולית בדמות צו מבחן למשך שנה וחצי, במסגרתו ישולב בקבוצה ייעודית, זאת בצד ענישה מוחשית כפי המלצתו בתסקירו המקורי.

70. בתסקיר המשלים מיום 11.5.16 צוין, כי בשיחות שקיים שירות המבחן עמו במהלך תקופת הדחיה, הביע הנאשם עמדה שונה מבעבר, בה הכיר בחומרת מעשיו והצליח להתבונן בחומרת מעשיו בעת ביצוע העבירה וכן הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי, אשר יסייע לו לבנות דפוסי התנהגות אדפטיביים ויתרום לו ביכולתו לזהות מצבי סיכון, להעלות את מודעתו לדפוסי התנהלותו ולרכוש כלים מתאימים להתמודדות עם קשייו. בנסיבות שפורטו בתסקיר, עתר שירות המבחן לדחיית הדיון בעניינו של הנאשם לתקופה נוספת בת חודשיים, במהלכה ישולב הנאשם בקבוצה ייעודית לעוברי חוק העתידה להיפתח בעת הקרובה.

71. מהתסקיר המסכם מיום 14.7.16 עולה, כי הנאשם השתלב בקבוצה טיפולית בתחום השליטה בכעסים והתמודדות עם קשיים, ואל מפגשי הקבוצה התייצב באופן קבוע ובזמן. כן עולה, כי להתרשמות מנחות הקבוצה, הנאשם מזהה את השפה הטיפולית ונכון להיעזר במרחב הטיפולי לעריכת שינוי בדפוסי וכו' להערכת שירות המבחן, הנאשם בשל ההליך טיפולי ובעל מוטיבציה פנימית לשינוי. כן נמסר, כי הנאשם פתוח ומשתף מעצמו בקורות אותו, בדפוסים התוקפניים שעיקבו את התקדמותו, בקשריו עם הדמויות הדומיננטיות בחייו ובחוויות טראומטיות בעברו. עוד להערכת מנחות הקבוצה, הנאשם מהווה כוח משמעותי בקבוצה, ויכולתו לבטא את צרכיו במסגרתה מסייעת לו לנתב את יכולותיו למקום מתפקד שאינו הרסני או פוגעני כלפי האחר וכלפי עצמו. עוד להתרשמותו, הטיפול הקבוצתי מסייע לנאשם בהפחתת הסיכון להישנות עבירות נוספות בעתיד, כאשר הנאשם מסוגל להתבונן על עצמו ועל התנהגותו באופן ביקורתי ומבין את היעילות בשיתוף האחר, גורמים אשר מסייעים להצלחתו של ההליך הטיפולי. כן עולה מתסקיר זה, כי הנאשם ביטא רצון רב להמשיך בהליך הטיפולי הקבוצתי ושיתף בתובנות שהחל לפתח במהלך הקבוצה. להתרשמות שירות המבחן, הנאשם עובר הליך טיפולי חיובי ומגלה מוטיבציה פנימית להתבוננות בדפוסי התוקפניים בעבר, אשר הביאו אותו לביצוע העבירות, וכן מבטא רצון לעריכת שינוי ושיקום חייו. להערכתו, הטיפול מסייע לנאשם לבסס ערכים נורמטיביים החיוניים לעריכת שינוי ובניית אורח חיים מתפקד בעתיד. נוכח האמור, ובשים לב לשיתוף הפעולה של הנאשם בטיפול הקבוצתי, שירות המבחן בא בהמלצה להשית על הנאשם צו מבחן למשך שנה, במהלכה ימשיך בהשתתפותו בקבוצה הטיפולית, וכן ענישה מרתיעה בדמות מאסר שירוצה על דרך

עבודות שירות, מאסר מותנה וחיובו בתשלום פיצוי למתלונן.

72. מהאמור לעיל עולה, כי עסקינן בהליך טיפולי שורשי ומעמיק בו נטל הנאשם חלק ואשר נבחן, הלכה למעשה, על פני פרספקטיבת זמן ארוכה ביותר וממנו עולות אינדיקציות טיפוליות חיוביות ביותר אשר יש בהן כדי לשקם את הנאשם, ולהעלות את מתווה חיו של הנאשם על דרך המלך.

73. עוד תצוין הודאת הנאשם ולקיחת האחריות, כמו גם העובדה, כי בהודאתו חסך הנאשם זמן שיפוטי יקר. כן יצוינו הצער והחרטה שהביע הנאשם על מעשיו, כעולה מתסקירי שירות המבחן המשלימים שהוגשו בעניינו, ורצונו לשנות מדרכיו.

74. כן שמתי ליבי לנסיבותיו האישיות של הנאשם ולנסיבותיו המשפחתיות, כפי שהן נפרשו בהרחבה בטיעוני באת כוחו לעונש ובתסקיר שירות המבחן המקורי שהוגש בעניינו. בהקשר זה יצוין, כי שמתי ליבי למצוקותיו של הנאשם, בפרט על רקע מאסרו הקודם, למצבו הנפשי, וכן לנסיבותיו הכלכליות. עוד שמתי ליבי לעובדה, כי משפחת הנאשם הינה משפחה נורמטיבית ללא עשיה בפלילים, וכן לעובדה כי הנאשם בחר להתגייס לשירות צבאי ולשרת כלוחם ביחידה קרבית.

75. עוד שמתי ליבי לתקופה בה שהה הנאשם במעצר מאחורי סורג ובריח, כמו גם שהייתו לאחר מכן בתנאים מגבילים אשר כללו בחובם מעצר בית בפיקוח איזוק אלקטרוני, משך תקופה לא מבוטלת, עד אשר הותר לו לצאת לעבודה. מאז, מזה כשנה תמימה, שוהה הנאשם בתנאים מגבילים הכוללים מעצר בית, מלבד יציאתו לעבודה בשעות היום כאמור. כן תצוין העובדה, כי משך כל התקופה, לא נרשמה לחובתו של הנאשם כל הפרה בתנאי שחרורו.

76. עוד יצוין חלוף הזמן ממועד ביצוע העבירה, שעה שזו בוצעה בחודש אוקטובר 2014 וכי מאז לא נרשמה לחובת הנאשם כל עשייה נוספת בפלילים.

77. כאמור, לא נעלם מעיני עברו הפלילי של הנאשם והחומרה הגלומה בו, נוכח טיבו ומהותו. יחד עם זאת, ראוי לציין, כי הרשעותיו הקודמות של הנאשם נרשמו לחובתו בעת שירותו הצבאי וכי מאז שחרורו לא נרשמה לחובתו עשייה נוספת בפלילים.

78. עוד יצוין אופיו הטוב של הנאשם והיותו איש עמל העושה לביתו, כפי שהדבר עלה מעדות האופי שהובאה בעניינו.

79. בנסיבות העניין ובשקלול מכלול הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות כפי שפורטו בהרחבה לעיל, אני סבורה, כי יש למקם את העונש הראוי לנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם שקבענו לעיל, אם כי לא בצדו הקיצוני.

80. בטרם נחתום גזר דין זה, לא נוכל שלא להתייחס לסוגיית "אחידות הענישה" הצריכה לענייננו. בהקשר זה, שומה עלינו לבחון את חלקו של הנאשם במעשים, אל מול חלקו של אחד, אשר עניינו נשמע גם הוא בפני כאמור, כמו גם אל מול חלקו של אימן, כפי העולה מעובדות כתב האישום המתוקן. כן עלינו לבחון את השיקולים האישיים הנוגעים לנאשם, ככל שיש בהם כדי ליצור אבחנה מהותית בינו לבין יתר המעורבים, לקולא או לחומרא.

81. בחינת חלקו של הנאשם באירוע מלמדת, כי חלקו של הנאשם שונה קטגורית מחלקו של אימן, אשר היווה את החוליה הדומיננטית במעשה העבירה, יזם את המעשים, תכנן והוביל את יתר המעורבים לביצועה. בהקשר זה יש להדגיש, כי העבירה בוצעה על רקע פיטוריו של אימן מעבודתו אצל בני משפחת רושרוש, וכי אימן הוא זה אשר ביצע את המעשים בפועל. בעוד הנאשם ואחמד התלוו אליו ונכחו במקום בלבד, זאת כפי העולה מעובדות כתב האישום המתוקן. הדבר בא לידי ביטוי בעובדה כי הנאשם, כמו גם אחד, הורשעו בעבירה בדרגת חומרה פחותה, שעניינה סיוע לניסיון הצתה בלבד. באמור יש כדי לרדת לשורשו של עניין, באשר חלקו של הנאשם בביצוע המעשים מצומצם ולכך יש ליתן ביטוי בעת גזירת עונשו.

82. לכאורה, נוכח העובדה כי הנאשם ואחמד הורשעו בעבירה זהה, ונוכח עברו הנקי של אחד, אל מול עברו הפלילי של הנאשם, הרי שהיה מקום להבחנה בגזירת עונשו של הנאשם לחומרה. בהקשר זה יוזכר, כי על אחד הושתו, בין היתר, 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ואולם, אל מול האמור, עומד ההליך הטיפולי המתמשך והמעמיק בו נטל ונטל הנאשם חלק כאמור, כמו גם המלצת שירות המבחן בהתאם לשיתוף הפעולה של הנאשם ולסיכויי שיקומו נוכח הירתמותו להליך הטיפולי. מאידך, ניצב חוסר שיתוף הפעולה של אחד עם שירות המבחן וגורמי הטיפול כמו גם מסקנתו הסופית של שירות המבחן, כי אין מקום לבוא בהמלצה טיפולית לגביו. נתון זה עומד לזכותו של הנאשם ומצדיק אבחנה לקולא בגזירת עונשו.

83. אשר על כן, סבורני כי תלכיד עונשי ראוי ומידתי צריך, כי יכלול בחובו, כך לדידי, השתת עונש מאסר לתקופה מוחשית אשר תעלה בקנה אחד עם מיקום העונש הראוי לנאשם במתחם העונש ההולם שקבענו לעיל, אולם ראוי, כאמור, כי תקופה זו תהיה מידתית ותשקלל בחובה את נתוני העושה ואת נסיבותיו האישיות, כמו גם יתר ההנמקות שפורטו לעיל. כך, סבורני, כי עונש המאסר שיושת עליו, ראוי, כי ירוצה על דרך עבודות שירות לתקופה המקסימלית האפשרית על פי חוק, ולא מאחורי סורג ובריה. זאת, בזיקה לנסיבותיו האישיות של הנאשם, הודאתו, הצער והחרטה שהביע בשל מעשיו, לקיחת האחריות, האמור בתסקירים שהוגשו בעניינו וההמלצה שהובאה בגדרם, כמו גם ההליך הטיפולי-שיקומי אליו נרתם הנאשם וכן סיכויי שיקומו.

84. בהקשר זה עוד ראוי לשקלל את העובדה, כי הנאשם היה נתון במעצר מאחורי סורג ובריה בגין ההליכים נשוא תיק זה משך תקופה בלתי מבוטלת (מיום 16.6.15 ועד ליום 6.8.15), תקופה אשר אין

מקום לקזזה מתקופת המאסר על דרך עבודות שירות שתושט על הנאשם ובשקלול כל אלה, הרי שיש בכך כדי להביא לתוצאה עונשית, מוחשית, אשר תיתן ביטוי גם לאינטרס הציבורי הצריך בהקשר זה.

85. סבורני, כי השתת עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה, כפי עתירת המאשימה, תהווה תוצאה בלתי מידתית בנסיבות העניין ולא יהיה בה כדי ליתן ביטוי למקבץ הנסיבות והנתונים אשר אינם קשורים בביצוע העבירה ובכלל זה, נתוני העושה ונסיבותיו האישיות, כפי שפירטנו לעיל. לעומת זאת, השתת ענישה מוחשית בדמות מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה המקסימאלית, בצד השתת צו מבחן, מהווה תוצאה עונשית מידתית, ראויה ומאוזנת בנסיבות דנן.

86. בהעמדת הנאשם בצו מבחן בצירוף לאמור לעיל, יהיה כדי להניח אופק והמשך להליך הטיפול השורשי והמעמיק שעבר עד עתה. יחד עם זאת, נוכח מהות המעשה שביצע הנאשם, עברו הפלילי והאמור בתסקיר שירות המבחן המקורי שהוגש בעניינו, אני סבורה, כי ראוי להעמידו בצו מבחן לתקופה ארוכה מעט יותר מזו שהוצעה על ידי שירות המבחן.

87. בצד ענישה כאמור, ראוי, כי יושתו על הנאשם עונשי מאסר מותנים, אשר יהיו כ"חרב המתהפכת" מעל ראשו כצופה פני עתיד.

88. בשים לב לעבירה בה הורשע הנאשם, מבלי להקל בה ראש, ואשר עניינה סיוע לניסיון הצתה, כמו גם חלקו של הנאשם בפרשה, חלקו במעשים כפי שהדבר מקבל את ביטויו בעובדות כתב האישום המתוקן וביתר שאת, כפי העולה מסעיף 3 לעובדות, הרי שבאיזון הראוי אני סבורה, כי אין מקום לחייב את הנאשם בתשלום פיצוי למשפחת רושרוש.

89. זאת ועוד, נוכח מצבו הכלכלי של הנאשם ומשפחתו כפי שהדבר פורט בהרחבה בתסקיר שהוגש בעניינו, כמו גם בשים לב לתקופה בה שהה הנאשם בתנאים מגבילים על המשמעויות הכלכליות הקמות מכך, כמו גם העובדה, כי הנאשם עתיד לרצות עונש מאסר על דרך עבודות שירות לתקופה מקסימלית וההשלכות הכלכליות הקמות גם מעובדה זו, הרי שבאיזון הראוי אני סבורה, כי אין מקום לחייב את הנאשם גם בתשלום קנס.

90. סופו של יום, נוכח כל האמור לעיל, אני משיתה על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. 6 חודשי מאסר אשר ירוצו על דרך עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה שהוגשה.

הנאשם ירצה את עבודות השירות ב"מפעל חיים - טבריה", ברח' הגליל 58, טבריה, בימי העבודה ובשעות העבודה כעולה מחוות דעת הממונה.

מועד תחילת ריצוי עבודות השירות 25.4.17. במועד זה בשעה 08:00 בבוקר, יתייבב הנאשם ביחידת עבודות השירות, תחנת משטרת טבריה.

לבקשת הממונה, הנני מזהירה את הנאשם, כי במהלך ריצוי עבודות השירות יהיה נתון למעקב של בדיקות שתן וכי סירוב לבדיקה, או בדיקה עם ממצאים חיוביים, יהוו עילה להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בפועל.

עוד לבקשת הממונה, הנני מזהירה את הנאשם, כי אין לשתות אלכוהול במהלך העבודה ואין להגיע בגילופין, וכי התנהגות מסוג זה תהווה עילה להפסקה מנהלית של עבודות השירות ולריצוי העונש במאסר בפועל.

כן לבקשת הממונה, הנני מזהירה את הנאשם, כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכי כל חריגה מכללים אלו, יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות ולהביא לריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג פשע, או כל עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגין אחת מאלה.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור תוך תקופה של 3 שנים מהיום כל עבירת אלימות מסוג עוון, לרבות איום, או כל עבירת רכוש מסוג עוון ויורשע בגין אחת מאלה.

ד. אני מורה על העמדת הנאשם בצו מבחן למשך 18 חודשים במהלכם ימשיך הנאשם בהליך טיפולי תחת כנפי שירות המבחן, והכל על פי שיקול דעתו המקצועי של שירות המבחן.

הובהרה לנאשם חובתו למלא אחר צו המבחן כנדרש וכדבעי והנפקויות המשפטיות שיקומו אם לא יעשה כן.

ככל שהנאשם לא יעמוד בתנאי צו המבחן, כי אז יפנה שירות המבחן לבית המשפט לקיום דיון מחודש בעניינו.

המזכירות תמציא העתק מגזר דין זה לממונה על עבודות השירות ולשירות המבחן.

הודעה זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן והודע היום כ"ד שבט תשע"ז, 20/02/2017 במעמד הנוכחים.

יפעת שיטרית, שופטת

[פרוטוקול הושמט]

החלטה

בנסיבות העניין, נוכח ההנמקות שהובאו, אני קובעת, כי הנאשם יחל בריצוי עבודות השירות שהושתו עליו ביום 2/7/17. במועד זה עד לשעה 8:00, יתייצב הנאשם בפני הממונה על עבודות השירות בתחנת משטרת טבריה, אלא אם כן, יקבע הממונה אחרת.

המזכירות תמציא העתק החלטה זו לממונה על עבודות השירות.

כן אני מורה, כי כספי הפיקדון שהופקדו ע"י הנאשם במסגרת הליכי המעצר בסך 10,000 ₪ כפי הצהרת בא כוחו, יוחזרו לנאשם באמצעות באי כוח.

המזכירות תפעל כנדרש.

ניתנה והודעה היום כ"ד שבט תשע"ז, 20/02/2017 במעמד הנוכחים.

יפעת שיטרית , שופטת

הוקלדעלידיעדוןדר